

Sygn. akt III RC 209/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy (...) III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Ewa Zawacka

Protokolant st. sekr. sądowy Alina Pokorska

po rozpoznaniu w dniu 28.11.2017 r. (...)

sprawy z powództwa:

A. O.

przeciwko:

J. O. (1)

o: alimenty

I. oddała powództwo;

II. odstępuje od obciążania powódki kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego poniesionymi przez pozwanego.

Sygn. akt III RC 209/16

UZASADNIENIE

A. O. w dniu (...) r. wniosła pozew domagając się – po sprecyzowaniu stanowiska w piśmie z dnia (...) - zasądzenia od J. O. (1) na jej rzecz kwoty po 1.000 zł miesięcznie tytułem alimentów począwszy od dnia wniesienia pozwu oraz kwoty 2.000 zł za okres od stycznia 2016 r. do 8 marca 2016 r.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że małżeństwo stron zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego (...) z dnia (...) w sprawie (...) z wyłącznej winy pozwanego. Pozwany już od (...) zamieszkiwał z innymi kobietami wychowując ich dzieci. Obecnie pozwany zamieszkuje w (...) w L. i pozostaje w konkubinacie. Jego partnerka pracuje w (...) i ich sytuacja materialna jest bardzo dobra. Powódka wskazała, że dopóki mogła to pracowała dorywczo zajmując się dziećmi oraz pomagała niepracującemu synowi, który miał rodzinę. Od trzech lat syn powódki jest bezrobotny. Zamieszkuje on wraz z powódką i pozostaje na jej utrzymaniu. Powódka nie jest w stanie utrzymać siebie i syna gdyż spłaca raty pożyczek zaciągniętych na bieżące potrzeby oraz leki. Do tej pory pomagała jej finansowo siostra. Powódka podała, że jej stan zdrowia nie pozwala już na podejmowanie prac dorywczych ponieważ jest po (...), ma (...).

W odpowiedzi na pozew z dnia (...) r. pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano m.in., że sytuacja w której obecnie znajduje się powódka nie jest wynikiem rozwodu bowiem jak sama wskazała dochody uzyskiwane przez nią po rozwodzie wystarczały jej na zaspokojenie potrzeb, dopiero 3 lata temu jej sytuacja uległa pogorszeniu. Pozwany podał, że zatrudniony jest w (...) na stanowisku (...) i otrzymuje z

tego tytułu wynagrodzenie w kwocie (...) tygodniowo. Prowadzi on wspólne gospodarstwo domowe z partnerką, która zarabia (...) tygodniowo. Na koszty związane z ich utrzymaniem składają się: czynsz za mieszkanie – 105,29 funtów tygodniowo, opłata za prąd ok. 30 funtów miesięcznie, opłata za wodę ok. 23 funty miesięcznie, opłata za gaz ok. 34 funty miesięcznie, opłata za telefon stacjonarny 35 funtów miesięcznie, ubezpieczenie samochodu ok. 45 funtów miesięcznie, raty kredytów zaciągniętych na pomoc dla syna stron i wyposażenie mieszkania pozwanego ok. 330 i 145 funtów miesięcznie, podatek mieszkaniowy ok. 125 funtów miesięcznie, podatek drogowy ok. 20 funtów miesięcznie, ubezpieczenie ok. 15 funtów miesięcznie, opłata z tytułu debetu na koncie ok. 6 funtów miesięcznie, rata zadłużenia za I semestr studiów ok. 47 funtów miesięcznie. Dodatkowo pozwany ponosi koszt zakupu paliwa 90 funtów miesięcznie, spłaca zadłużenie na karcie kredytowej własnej i partnerki 300 i 100 funtów miesięcznie, ponosi opłaty parkingowe 30 funtów miesięcznie, opłatę za korzystanie z TV 16 funtów miesięcznie oraz opłatę za licencję TV 12,70 funtów miesięcznie.

Dodatkowo pozwany podał, że ma obecnie (...) lata i z dniem (...) przejdzie na emeryturę, której wysokość wynosić będzie najprawdopodobniej (...) funtów miesięcznie. Ponadto cierpi on na (...), uskarża się na bóle związane z nadwyrężeniem w przeszłości kręgosłupa szyjnego oraz ma podwyższony cholesterol, co wiąże się z koniecznością stosowania specjalnej diety. Znajduje się również pod stałą kontrolą (...) w związku z (...) oraz przechodzi diagnostykę (...), która ma celu ustalenie podłoża towarzyszących mu dolegliwości. Z uwagi na ten fakt nie może on podjąć dodatkowego zatrudnienia, ponadto jego pracodawca sprzeciwia się podjęciu przez niego dodatkowego zarobkowania w innym miejscu.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka A. O. i pozwany J. O. (1) zawarli związek małżeński w dniu (...) r. przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w A..

/okoliczność bezsporna, a ponadto dowód:

odpis zupełny aktu małżeństwa – k. 5 akt sprawy (...) SO (...)/

Wyrokiem z dnia (...) w sprawie (...) Sąd Okręgowy (...) rozwiązał związek małżeński stron przez rozwód z wyłącznej winy pozwanego.

/okoliczność bezsporna, a ponadto dowód:

odpis wyroku – k. 57 akt sprawy (...) SO (...)/

W momencie orzekania rozvodu strony od (...) lat pozostawały w separacji faktycznej. Pozwany J. O. (1) pracował wówczas za granicą, zaś powódka przebywała na świadczeniu przedemerytalnym, które wynosiło (...) zł miesięcznie. Ze związku małżeńskiego strony mają dwóch synów, którzy w momencie orzekania rozvodu byli już pełnoletni.

/dowód: akta sprawy (...) SO (...)

przesłuchanie powódki – k. 361-362v./

Po rozwodzie powódka poza otrzymywanym świadczeniem przedemerytalnym pracowała na dwa etaty – w ciągu dnia na (...), a w nocy jako (...).

/dowód: zeznania świadka K. M. – k. 349-350

przesłuchanie powódki – k. 361-362v./

W wyniku ugody zawartej (...) przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie (...), powódka w ramach podziału majątku wspólnego otrzymała na wyłączną własność spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, położonego w (...) przy ul. (...), wraz z wkładem lokatorskim i członkowskim, bez obowiązku spłaty pozwanego.

/dowód: ugoda z dn. 29.01.2009r. – k. 248/

A. O. obecnie ma (...) lata. Otrzymuje emeryturę w wysokości (...) zł netto miesięcznie. Dodatkowo zatrudniona jest na umowę zlecenia w przez (...) w (...). W ramach tej umowy (...). Pracuje po 2 godziny dziennie i otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie (...) zł netto miesięcznie.

Jest ona właścicielką mieszkania położonego w (...) przy ul. (...), w którym zamieszkuje wraz z synem J. O. (2). Syn powódki od kilku lat jest zarejestrowany jako bezrobotny, pracuje dorywczo jednak nie dokłada się do opłat i tylko sporadycznie kupuje coś do jedzenia.

Miesięcznie opłaty za mieszkanie wynoszą: czynsz 450 zł, prąd ok. 100 zł. Dodatkowo opłaca abonament za telefon komórkowy 60 zł miesięcznie oraz bilet miesięczny za 40 zł. Zrezygnowała z telewizji i telefonu stacjonarnego. Na wyżywienie dla siebie i syna powódka wydaje 900 zł miesięcznie.

Powódka spłaca pożyczki, które zaciągnęła na zaspokojenie bieżących potrzeb oraz zakup leków.

A. O. ma orzeczenie o (...), przeżyła zawał serca, choruje na (...) oraz problemy z (...). Chodzi na wizyty do (...). Korzysta z wizyt w ramach NFZ. Jeśli idzie do lekarza prywatnie, to koszty wizyty pokrywa jej siostra. Zażywa leki, których koszt wynosi 150 zł miesięcznie. Z uwagi na stan zdrowia jeździ do sanatorium i w ramach rehabilitacji chodzi na basen oraz masaże.

Powódce pomaga jej siostra. Kupuje jej żywność, ubrania, płaci za lekarza, w ten sposób przekazuje jej środki finansowe w wysokości ok. 200 zł miesięcznie.

/dowód: dokumentacja medyczna powódki – k. 5, 226-242, 266-347

zeznania świadka K. M. – k. 349-350

pismo ZUS – k. 224-225

umowa zlecenia – k. 249

zaświadczenie o zarobkach – k. 250

orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 357

przesłuchanie powódki – k. 361-362v./

Pozwany J. O. (1) ma obecnie (...) lata i pracuje jako (...). Otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie ok. (...) tygodniowo. Pracodawca pozwanego nie wyraził mu zgody na podjęcie prze niego dodatkowego zatrudnienia.

J. O. (1) prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z partnerką, która zarabia ok. (...) tygodniowo.

Pozwany kilka lat temu wszelkie posiadane przez siebie oszczędności przeznaczył na pomoc synowi J. O. (2), który trzykrotnie przylatywał do (...) aby tam znaleźć pracę. Na ten cel zaciągnął również pożyczkę.

Na koszty związane z utrzymaniem pozwanego i jego partnerki składają się: czynsz za mieszkanie – 105,29 funtów tygodniowo, opłata za prąd ok. 30 funtów miesięcznie, opłata za wodę ok. 23 funty miesięcznie, opłata za gaz ok. 34 funty miesięcznie, opłata za telefon stacjonarny 35 funtów miesięcznie, ubezpieczenie samochodu ok. 45 funtów miesięcznie, raty kredytów zaciągniętych na pomoc dla syna stron i wyposażenie mieszkania pozwanego ok. 330 i 145

funtów miesięcznie, podatek mieszkaniowy ok. 125 funtów miesięcznie, podatek drogowy ok. 20 funtów miesięcznie, ubezpieczenie ok. 15 funtów miesięcznie, opłata z tytułu debetu na koncie ok. 6 funtów miesięcznie, rata zadłużenia za I semestr studiów ok. 47 funtów miesięcznie. Dodatkowo pozwany ponosi koszt zakupu paliwa 90 funtów miesięcznie, spłaca zadłużenie na karcie kredytowej własnej i partnerki 300 i 100 funtów miesięcznie, ponosi opłaty parkingowe 30 funtów miesięcznie, opłatę za korzystanie z TV w wysokości 16 funtów miesięcznie oraz opłatę za licencję TV 12,70 funtów miesięcznie.

Pozwany cierpi na nerwicę, ma bóle związane z nadwyrężeniem kręgow szyjnych oraz ma podwyższony cholesterol, co wiąże się z koniecznością stosowania specjalnej diety. Znajduje się również pod stałą kontrolą (...) w związku z (...).

/dowód: mail od pracodawcy – k. 174

wyciąg z konta – k. 175-181, 184-192, 206-207, 255-256

zaświadczenie o zarobkach – k. 257-256

zaświadczenie o dochodach za rok 2016/2017 – k 259-260/

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, akta sprawy (...) Sądu Okręgowego (...), zeznania świadka K. M. oraz przesłuchanie powódki.

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, albowiem nie było podstaw do ich podważenia. Strony również nie kwestionowały ich wiarygodności i autentyczności.

Zgodnie z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie, pismach procesowych złożonych w sprawie, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka K. M. R. albowiem były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym.

Sąd uznał również zeznania powódki co do zasady za wiarygodne – zwłaszcza w zakresie, w jakim potwierdzone zostały przez zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów. Zeznania te były logiczne, rzeczowe i wewnętrznie spójne.

Sąd miał na uwadze, że strony starały się w sposób jak najbardziej dla siebie korzystny przedstawić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 1000 złotych miesięcznie, począwszy od dnia wniesienia pozwu tytułem alimentów oraz kwoty 2000 zł za okres od stycznia do 8 marca 2016 r. Powoływała się przy tym na okoliczność, że małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód z winy pozwanego oraz że 3 lata temu jej sytuacja materialna uległa pogorszeniu i obecnie nie stać jej na zaspokojenie swoich usprawiedliwionych potrzeb.

Odnosząc się do żądań stron wskazać należy, że zgodnie z treścią przepisu art. 60 § 2 kro przesłanką obowiązku alimentacyjnego pomiędzy rozwiedzionymi małżonkami, z których jeden został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, jest istotne pogorszenie sytuacji materialnej drugiego małżonka w związku z orzeczonym rozwodem. Wówczas na żądanie małżonka niewinnego Sąd może orzec, że małżonek wyłącznie winny jest obowiązany w odpowiednim zakresie przyczynić się do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego.

Na początku rozważań prawnych podkreślić trzeba, że obowiązek świadczeń alimentacyjnych między małżonkami po rozwodzie stanowi kontynuację obowiązku wzajemnej pomocy powstałego przez zawarcie związku małżeńskiego. Nie rozwód zatem jest źródłem prawa rozwiedzonego małżonka do środków utrzymania. Prawo to istniało już uprzednio,

a jego źródłem jest zawarcie małżeństwa. Prawo, o którym mowa, istnieje więc nie z powodu rozwodu, lecz pomimo rozwodu.

W przedmiotowej sprawie bezspornym pozostawał fakt, że strony zawarły związek małżeński, który następnie na mocy prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego (...) z dnia (...) został rozwiązany przez rozwód z winy J. O. (1). Oczywistym jest przy tym, że przy ocenie, czy jednemu z rozwiedzionych małżonków przysługuje w stosunku do drugiego małżonka prawo żądania dostarczania mu środków utrzymania w oparciu o art. 60 § 2 kro, miarodajne jest wyłącznie orzeczenie o winie zamieszczone w sentencji wyroku rozwodowego.

Artykuł 60 § 2 kro mówi o „istotnym pogorszeniu sytuacji materialnej małżonka niewinnego”. Pogorszenie sytuacji materialnej może polegać tak na zmniejszeniu ilości środków pozostających do dyspozycji małżonka niewinnego, jak i na zwiększeniu zakresu jego usprawiedliwionych potrzeb. Omawiany przepis może znaleźć przy tym zastosowanie nie w przypadku jakiegokolwiek pogorszenia sytuacji materialnej małżonka niewinnego, lecz jedynie takiego pogorszenia tej sytuacji, które jest istotne. To, czy w konkretnym wypadku utrata wskutek rozwodu większej czy mniejszej części środków mogących służyć do zaspokajania potrzeb małżonka niewinnego może być uznana za istotne pogorszenie jego sytuacji materialnej, zależy w pewnej mierze od tego, na jakiej stopie życiowej żyli małżonkowie przed rozwodem. Przy niskiej stopie życiowej, nawet niewielkie zmniejszenie wskutek rozwodu środków mogących służyć na zaspokojenie potrzeb małżonka niewinnego lub niewielkie zwiększenie jego potrzeb może stanowić istotne pogorszenie jego sytuacji materialnej.

Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 28 października 1980r., III CRN 222/80, stwierdził, iż przy orzekaniu o alimentach na podstawie art. 60 § 2 kro należy porównać sytuację, w jakiej małżonek niewinny znajdzie się po rozwodzie, z sytuacją, w jakiej by się znajdował, gdyby pożycie małżonków funkcjonowało normalnie. Natomiast nie są w tym zakresie istotne zmiany, które nastąpiły w położeniu materialnym małżonka niewinnego w czasie między faktycznym rozejściem się małżonków a wydaniem przez sąd wyroku rozwodowego (orzeczenie SN z dnia 7 stycznia 1969 r., II CR 528/68, OSN 1969, poz. 179).

Istotne jest również, że obowiązek alimentacyjny małżonka wyłącznie winnego nie istnieje obligatoryjnie w każdym bez wyjątku przypadku, gdy tylko zostaną spełnione określone przepisami ogólne przesłanki. Użycie bowiem przez ustawodawcę słów „sąd może orzec” daje wyraz pewnej swobodzie sędziowskiej, która, w wyjątkowych sytuacjach, gdy będą przemawiały za tym konkretne bardzo ważne powody, pozwole sądowi na oddalenie powództwa (wyrok SN z dnia 14 lutego 2001r., I CKN 1341/00).

Porównując sytuację materialną powódki przed rozwodem i po rozwodzie, należy stwierdzić, iż mimo zmian jakie zaszły w jej życiu, zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że w związku z rozwodem nie doszło do istotnego pogorszenia jej sytuacji materialnej.

Powódka w momencie orzekania rozwodu przebywała na świadczeniu przedemerytalnym, którego wysokość wynosiła ok. (...) zł miesięcznie. Obecnie jest na emeryturze, której wysokość jest wyższa od świadczenia jakie uzyskiwała w chwili rozwodu bowiem wynosi (...)zł netto miesięcznie. Dodatkowo pracuje ona dorywczo i z tego tytułu uzyskuje dodatkowy dochód ok. (...) zł netto miesięcznie.

W ocenie Sądu powódka nie wykazała, aby rozwód z pozwanym przyczynił się do pogorszenia jej sytuacji materialnej i że gdyby nie doszło do orzeczenia rozwodu, mogłaby ona żyć na lepszym poziomie.

Powódka w toku niniejszego postępowania wskazywała, że jej sytuacja finansowa uległa pogorszeniu, gdyż z uwagi na stan zdrowia nie jest już w stanie tyle pracować dorywczo, a z otrzymywanej emerytury nie jest w stanie utrzymać siebie i syna. Należy jednak zauważyć, że

pogorszenie stanu zdrowia powódki, na które się powołuje nie zostało spowodowane rozwodem, a jest wyłącznie wynikiem upływającego czasu i wieku powódki.

Dodatkowo sytuacja iż powódka utrzymuje swojego pełnoletniego syna, który w żaden sposób nie dokłada się do opłat mieszkaniowych czy kosztów wyżywienia, która to okoliczność nie może stanowić podstawy do zasądzenia alimentów na jej rzecz od pozwanego.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż rozwód orzeczony między stronami nie spowodował po stronie powódki znacznego pogorszenia jej położenia materialnego i życiowego. W ocenie Sądu brak jest związku między orzeczeniem rozwodu a obecną sytuacją w jakiej znajduje się powódka.

Mając powyższe na uwadze w punkcie I sentencji oddalono powództwo jako niezasadne.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 102 kpc.

O kosztach sądowych orzeczono na mocy art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz.U. z 2016r., poz. 623) w związku z art. 102 kpc.